

کنفرانس حسابدهی مدنی،
اصلاحات در عرضه خدمات
عامه و مبارزه با فساد
اداری تدویر یافت

در کنفرانس که از سوی (یو ایس آی دی) تدویر یافته بود، دکتور اسدالله حنیف بلخی وزیر معارف، جیمز واسرسنستروم رئیس دفتر نهاد بین المللی دموکراسی، حمیرا ایوبی رئیسه کمیسیون مبارزه با فساد اداری مجلس نماینده گان، فعالان جامعه مدنی، و رسانه ها نیز حضور داشتند. هدف از ایجاد این کنفرانس، باز پرسی از چگونگی روند تحقق کار در عرصه اصلاحات و آسان سازی فرایند توزیع تذکره، اصلاحات در توزیع شهادت نامه های شاگردان مکاتب، همکاری با نهاد های جامعه مدنی جهت حسابدهی و مبارزه با فساد اداری بود. درین نشست، دکتور اسدالله حنیف بلخی وزیر معارف کشور روی چالش ها در معارف و زمینه مهار ساختن آن ها سخن گفت، و عده سپرده، تا بزود ترین فرصت، به حل مشکلات یاد شده در معارف که کار در راستای محو آن از قبیل آغاز گردیده، سرعت بخشیده ... (۲ ص)

د سواد زده کړي مرکزونو ته

د ګمارنې په موخه آزمونه
واخیستل شو

د سرپل ولايت د سواد زده کړي مرکزونو لپاره ۲۸۵ د تنو په شرایطو برابر کسانو خخه چې په راتلونکي کې به د بشونکي په توګه په نومورو مرکزونو کې دنده تر سره کړي آزمونه واخیستل شو.

د سرپل ولايت د پوهنۍ ریس د سواد زده کړي ارزښت د اسلام د مبارک دین له پلوه خورا مهم او اړین وباله او له ګډون کونکو خخه یې وغشتل هغه کسان چې وروسته له یوې روپی او شفافې آزمونې بریالي کېږي او د سواد زده کړي په مزکزونو کې د بشونکي په توګه دنده تر سره کوي خپله دنده په پوره ایمانداری او صداقت سره سرته ورسوی ترڅو هغه شمیر کسان چې د سواد له نعمت خخه... (۲ مخ)

په کوردنې د کتابونو د چاپ پر لارو چارو بحث و شو

چاپ شي او له ټولو مطبعو یې
هیواد کې دننه چاپ شي.
د پوهنۍ وزارت د عمومي تعليماتو
وغښتل، چې دې مهمن او ملي

په کوردنې به یې د چاپ امکانات
برابر شي. نوموري ټینګار وکړ،
د پوهنۍ وزارت د عمومي تعليماتو
وغښتل، چې دې مهمن او ملي

معین ډاکټر محمد ابراهیم شینواری
کارته تیاری ویسي. ده ټینګار
وکړ، چې که مطبعي د وزارت او
سلنه کتابونه بنه او پر وخت چاپ
کړي، معارف به په دوامدار دول
کوښن کړي کتابونه په کوردنې
(مخ)

چې که اوس زموږ مطابع ټول
کتابونه چاپولای هم نه شي، یوه
سلنه به دوی ته ورکول کېږي او
دې ته به لار پرائیسټل کېږي، چې
په راتلونکي کې ټول کتابونه په

د افغانستان د پوهنۍ وزارت او
افغان چاپ خونو ترمنځ پر دې
خبرې وشوي، چې خنګه کولاي
شو وروسته تر دې د پوهنۍ وزارت
اړوند کتابونه په هیواد کې دننه
چاپ کړو.

پوهنۍ وزارت په پام کې لري، چې
در راتلونکي تعليمي کال لپاره
شاوخوا ۵۰ میلیونه توکه کتابونه
چاپ کړي، چې د نظام د پاليسى
او ملي ګټو په پام کې نیولو سره
یې باید د پر کار کورنۍ مطبعي
وکړي. له همدي امله د پوهنۍ
وزارت د مشرات به او چاپخونو د
استازو و ترمنځ ناسته وشهو.

د پوهنۍ وزیر ډاکټر اسدالله حنیف
بلخی د چاپخونو استازو ته په خبرو
کې وویل، د مطبعو ظرفیتونو ته په
کتو به د لار پرائیسټل کېږي، چې
چاپ په اړه قرار دادونه وشي او

د افغانستان د صنایعو ټولنې او د تختنیکي او مسلکي زده کړو د معینیت تر منځ هوکړه لیک لاسلیک شو

چې یواخني لامل یې د زده کړو
په جریان کې د محصلانو د عملی
زده کړونه شتون دی. بناغلي
فرملې زیاته کړه: مورد د دغه
ستونزې د اوړولو په موخه د
افغانستان د صنایعو ټولنې سره یو
هوکړه لیک لاسلیک کړ، چې پر
د عملی زده کړو د زمینې برابرولو
ترڅنګ هغه شمیر محصلان چې
زده کړو محصلان و توانیو چې
کار کولو په موخه جذب شي. د
عملی زدکړه وکړي او چې له
پوهنۍ وزارت د تختنیکي او

فراغت خخه وروسته په نوموري
ټولنې کې په دندو ګمارل شي.
پوهنډوی رحیل محمد فرملي وویل:
بناغلي فرملي خونان د
دنوموري هوکړه لیک پر پلي کیدو
به د تختنیکي او مسلکي زده کړو
انسٹیتوونو خخه فارغېري خو چېر
لېر شمیر یې په دندو ګمارل کېږي

وزیر معارف با دختران ربات ساز کشور دیدار نمودند

در این دیدار شماری از وکلای محترم
پارلمان، هیات رهبری و تعدادی از
حوزه های علمی و تختنیکی هم

بدرشنند.
رؤسای این وزارت اشتراک داشتند،
در اخیر یکتن به نماینده گی از
جلالتماه دکټر اسدالله حنیف بلخی
وزیر معارف افغانستان دختران ربات
ساز را به حضور پذيرفته و با ایشان
که در آینده نیز تلاش خواهند نمود تا
دیدار نمودند.

ضمن این دیدار محترم وزیر معارف
کشور بزرگ دختران افغان را
در مسابقات جهانی ربات تبریک گفت
هم اظهارات داشتند تا در تطبیق برنامه
های علمی شان مورد حمایت دولت
قرار گیرند.

گفتني است تیم دختران ربات ساز
کشور ما که اخیراً در مسابقات ربات
ایالات متحده امریکا اشتراک نموده
بودند از میان ۱۶۲ کشور موفق به اخذ
مدال «شجاعت» شدند که از طرف
رهبری این وزارت با اخذ تقديرنامه
مورد شفقت خخه فارغېري خو چېر
علاءه بوده که در صورت مساعد بودن
شرایط می توانند چون ستاره های

معارف پیشرفته ضامن اعمار جامعه مترقی است

امروزه بشریت توانسته اند با استفاده از فرآگیری علم به مدارج عالی تمدن رسیده و قله های شامخ ترقی و انکشاف را نه تنها در سطوح کشور های شان ، بلکه برای رفاه و تداوم زندگی بهتر جمعی ، وسایل و لوازم را ایجاد نموده اند تا تمام جوامع بشری به تمام سهولت های لازم معيشیتی دسترسی کامل داشته باشند. چنانچه کار های ثقیله و خارج از توانمندی فزیکی انسانها را ماشین های غول پیکر و ربات ها انجام میدهند ، فاصله های طولانی را ترانسپورت های مجدهز و سریع اسیر کوتاه ساخته و هکذا غرض مهار نمودن امراض از جمله امراض مهلك و کشنده کوشش ها یکی پی دیگر بارور می شوند. راهکار های جدید کشت و زراعت به هدف اخذ محصولات بیشتر با کمیت و کیفیت مضاعف و مقاوم در برابر شرایط مختلف اقلیمی و امراض و آفات زراعتی و غنی از مواد لازم غذایی توأم با تولید کود های مختلف النوع و ادویه جات زراعتی بخش دیگری از فراهم آوری تسهیلات است که با بهره گیری از همین علوم و فنون بشري به آنان نایل گردیده است. تکنالوژی ارتبا طات ، ابتکارات در زمینه ساخت و ساز تعمیرات ، برج ها ، پلها ، راه های زیرزمینی وزیر دریایی و غیره همه و همه از فیوضات علم بوده که به اثر تلاش و جدوجهد انسانها در ادوار مختلف تاریخی به آن مقدور گردیده است. با توجه به ارزش و اهمیت علم در پیشرفت و رشد جامعه ، وزارت معارف افغانستان نیز در حمایت از دولت بر نامه ها و پلانهای جامع و عملی را طرح و به منصة اجراء قرار داده است. اهداف اساسی معارف کشورتها آموختن دانش و علم نیست بلکه آموزش مهارت ها برمنای نیازمندی های مارکیت کار در کشور نیز مدنظر گرفته شده است . وزارت معارف با تحلیل و ارزیابی وضعیت کنونی کشور و بادرک رسالت مبنی بر اینکه نظام پیشرفته ضامن اعمار جامعه مترقی است ، نسبت به هر چیز دیگر به ترتیب کادرهای علمی مجروب و متخصصین از طریق نهاد های تعلیمی و تربیتی تخصصی و مسلکی مبادرت ورزیده و از جانبی هم به هدف همگانی نمودن آموزش به ویژه برای اطفال که دسترسی کمتر به آموزش دارند . پلان های جامع تدوین نموده است ، فراهم آوری سهولت ها به هدف تشویق و ترغیب دختران به مکتب با رعایت تمام ارزش های دین مقدس اسلام و سنت ملی و استخدام معلمان مسلکی در مکاتب دوردست بخشی دیگری از پلان های مطروحه این وزارت در جهت تحقق مواد قانون اساسی کشور در پیوند به عرضه خدمات تعلیمی و تربیتی متوازن برای تمام اتباع می باشد. رشد ظرفیت تخصصی کارمندان معارف و ارتقای سطح علمی آنها به ویژه در بخش انکشاف نصاب تعلیمی مدیران مکاتب ، نظارت از چگونگی شیوه های تدریس در مکاتب و مراکز تعلیمی و ظرفیت سازی در راستای پلانگذاری تعلیمی نیز از جمله موضوعاتی است که در محراق توجه و اهتمام جدی وزارت معارف قرار داشته است. با توجه به کمبود کادرهای علمی و اکادمیک ، وزارت معارف در نظر دارد شماری از کارمندان را غرض ادامه تحصیلات عالی و تخصصی به پوهنتون ها معرفی نموده تا یک کتله تأثیر گذار متخصصان در نهاد های معارف حضور یابند تا باشد نتایج تعلیمی مطلوب را توأم با توقعات شاگردان و والدین آنها را وفق دهند.

نقش خانواده در تعلیم و تربیت

نهاه آموزش و پرورش، مهم‌ترین و مؤثرترین نظام پرورش و رشد شخصیت نوجوانان و جوانان است. ضرورت توجه به رشد شخصیت آدمی و اهمیت پرورش روح و روان شاگردان موجب شده است که این مسأله مهم به عنوان یکی از کارکردهای اساسی نظام آموزش و پرورش به حساب آید و اهداف عالی تعلیم و تربیت زمانی درست تحقق می‌یابد که هماهنگی با دیگر نهادهای اجتماعی از جمله خانواده به وجود آید. خانواده، نخستین نهاد اجتماعی است که فرد در آن پا به عرصه زندگی می‌گذارد و اولین پایه‌های تربیت و تعلیم در آن گذارده می‌شود. وجود محبت و عاطفه در خانواده رمز سعادت و خوشبختی انسان است و کلید بسیاری از مشکلات و راه جلب احترام و رعایت حقوق دیگران است. عاطفه، عشق و محبت به فرزندان، می‌تواند اراده متزلزل و روح آشفته آنان را درمان کند و آنان را به زندگی سعادتمند و موفق امیدوار سازد. لذا برای تربیت و پرورش درست فرزندان، باید محیطی ایجاد کرد که در آن درگیری و اختلاف نباشد. محبت و صداقت، ایمان و عشق به خوبی‌ها، صمیمیت، وحدت و اتحاد می‌تواند

دلو مری مخپاتی

د افغانستان د صنایعو...

و توانيوي چې د کاربازار په سیالیو کې
برخه واخلي چې دا کړنه به نه یواحې
خوانوته د کارمندلو زمينه برابره کړي
ملکې د بهرنیو کارګرانو د راتنگ کچه به
هم زموره هیواد ته را تیټه کړي. ورپسې د
وموروی ټولنې ریس بناغلې سخی احمد
ییمان نوموری هوکره لیک ډیر مهم
ږیاله او هیله بې وښوده چې د خصوصي
و دولشي سکتورنو ترمنځ د اړیکو په
براختیدو سره به خصوصي شرکتونه په
خپلو کارخونو کې د بهرنیو کارګرانو
برخای هغه شمیر افغان کارګران په دندو
و ګماري چې د کارکولو وړتیا او
خانګړي کاري مهارتونه ولري. د
وموروی هوکره لیک پر بنسته د تخنيکي
و مسلکي زده کړو معينت به د
فغانستان د صنایعو ټولنې کارمندانو ته تر
14 ټولنګي پوري د زده کړو زمينه برابره
کړي. د تخنيکي او مسلکي زد کړو د
نسټيتونو محصلانو ته په عملی بهه د
رده کړو د شرایطو برابرول، محصلانو او
ستادنو ته د لنډمهاله بورسونو برابرول، د
سینارونو ورکشاپونو جوړول، فارغ
شويو محصلانو جذب په بیلايلو صنعتي
کارخونو کې، همدارنګه د بهرنیو مرسته
کوونکو د محصلانو لپاره د بهرنیو موسساتو
کې د محصلانو لپاره د بهرنیو موسساتو
څخه د لیدنې د فرستونو برابرول د دغه
هوکره لیک یوه بله برخه ده چې
د افغانستان د صنایعو ټولنې به یې پلې
کولو ته ژمنه وي په پای کې د تخنيکي
و مسلکي زده کړو معين د یو شمیر
شرکتونو او صنعتي کارخونو څخه لیدنې

بقيه صفحه اول

کنفرانس حسابدهی...

و توزیع شهادت نامه ها را بگونه سهل
نر آن به شاگردان فارغ شده تهیه
نمایند از سوی هم وزیر معارف کشور
از تعداد مکاتب حوزه چهارم تعليمی
دیدن به عمل آوردن هدف ازین دیدار
بررسی روند امتحانات و حل مشکلات
موجود در مکاتب شهر کابل بود. در
ین دیدار لیسه های نسوان رابیا و
ملیکه ثریا از جمله مکاتب برشمرده
شدند که کار کردها و روند آموزشی
آن برای وزیر معارف قناعت بخش بوده
و مسئولین لیسه نادریه به ناکارگی از
سوی وزیر معارف متهم شدند. قابل
جاد آوریست که دیدار وزیر معارف از
مکاتب و شاگردان، جهت حل
مشکلات موجود در مکاتب، بر بهبود
حالات هاد معاشر کشم و انتقام

دله می، مختبات

د سهاد زده ک

پې برخې پاتې شوي دي له دغه ستر
لهى نعمت خخه برخمن شي پاتې د نه
وي چې له ياد شمير کسانو خخه به
کسان د سر پل ولايت په ۵۰ بابه د
سودا زده کړو مرکزونو کې تنظيم او د
اللوستو کسانو لپاره به د خدمت جو ګه
شي.

بنوونکی باید په داسې رو حیه او له داسې لارو چارو کار واخلي چې زده کوونکي خپل ورخني درسونه په سمه توګه زده کړي ترڅود آزمونکي د ورڅې ډار ورڅه لري شي. دا کار به له زده کوونکو سره مرسته وکړي چې د آزمونکي په لپاره په کافي اندازه سره استراحت او کړي او خان کاملاً د آزمونکي لپاره چمتو کړي ځکه استراحت يا خوب کول د ډنه په قوي د پياورتیا لپاره ډير اغیزمن ثابت شوی او له استراحت خخه وروسته که چېږي یو خپل په خپلو درسونو څغلنده کته هم وکړي دوي به د آزمونکي له ویرې خلاص وي په او سنیو شرایطو کې چې زمور هیواد تر بل هر وخت ډېر کار او زحمت ته اړتیالری، اړینه د چې بنوونکي مو د زده کړي بهير په داسې بنه زده کوونکو ته وړاندې کړي چې زده کوونکي وکولای شي په داسې رو حیه زده کړه وکړي چې هم خان او هم خپل هیواد او هیوادوالو ته د به خدمت جو ګه شي د پوهنې وزارت رهبری په دې لئه کې ده چې په نړدې راتلونکي کې د پوهنې د نظام د کميتر خنګ کيفيت هم د قناعت وړ وګرڅوي چې په اړه یې لا پخوا هڅې پیل شوې او ګوندي روانې دي. نو بنایي چې قدرمن بنوونکي د پخوا په پرتله د تدریس په چارو کې له نوو او عصری میتوندو چې پرتله له شکه د زده کړي په برخه کې اغیزناک ثابت شوی کار واخلي او له دې میتونو خخه په استفادې سره زده کړه زده کوونکو ته دومره ساده او روانه کړي چې هغوي په ډېر شوق او میني سره بنوونکي ته روان شي

دلو مری مخپاتی

یه کوردنه د...

او هر کآل به دوى ته دا چاره
سپارل کيوري.
د کورنيو مطبعو اسانزاو ددي
ترخنگ، چې د پوهنې وزارت
دادي کار ستاینه وکړه، غونښته یې
وکړه، چې له بهرنېو مطبعو سره د
شويو قراردادونو په شان دوى ته
هم اسانتياوې په پام کې وني يول شي.
دوی وویل، چې افغانستان دا مهال
له هغه حالته وتلي، چې چاپخونې
ېې کمزوري او د کارنه وي،
ددوي په وینا که وخت ورکړل
شي تيار دي ټمول کتابونه هم په

د سره رنگه میوو او سبو ګټې

سره رنگه میوې او سابه یو له هغه ګټېرو غذایی موادو شمیرل کیري چې ډاکتران پې د بدن د سلامتی لپاره توصیه کوي.

په سره رنگه میوو او سبو کې داسې ماده شتون لري چې د پروستات د سرطان خطر تر ډیره کموي.

دا ګټوره ماده د وینې د فشار او د وینې د بدلو ګلسترولو په کمولو او د تومورونو او سرطانونو د ودې د کمیدو لامل ګرخي.

آزاد راډیکالونه له منځه وړي او د مفاصلو د سالم پاتې کیدولپاره ډير ګټور دې.

څېړونکي د یو شمیر سره رنگه میوو ګټې دا رنگه بیانوی.

رومی بانجان (تیرماټه) او هندوانه د سرطان ضد قوي لیکوپیني مواد لري چې د سترګو او پروستات په سرطانونو کې ډېر اغیزمن دې.

ډاکتران واېي که رومی بانجان په اور پوخ شي سرطاني ضد مواد پې لا ډیرېږي.

نانګه د مثاني او پوبنتور ګو له میکروبی ناروغیو مخنيوئ کوي او د وینې د ګټورو ګلسترولو د کچې په ډېرولو کې هم توصیه کړي.

سرې منځ د فيبر او انتي او کسیدانتو به سرچينه ګټې کړي.

سره توت او توت فرنګي د منګنۍ به سرچينه ده او د هليوکو له ګلکوالی سره ډيره مرسته کوي. دا میوه له فيبر سرېره آیودین، پتاشیم او ویتامین کا هم لري.

سرکي او ګیلاس د ملاتونین په نوم انتي او کسیدانت مواد لري چې له انسان سره د طبیعی خوب په کولو کې ګټې لري او د حافظې له پیاوړتیا سره هم مرسته کوي.

منځنځی یا (سپین ګیر) چې یو ډول شاتوت ته ورته میوه ده او بوټه پې اغزن دئ د پرسوبونوله منځه وړلوا خواص لري او په دې سرېره له سرطان او د زړه د ناروغیو مخنيوئ کوي.

سره دلمه ای مرچک د ویتامین ای او بې ۶ ویتامینونو درلودونکي دی چې خوب او آرامتیا رامنځته کوي.

ارسالی: نجیم

مادر

وقتی به این اسم زیبا می اندیشیم یک نوع احساس درونی را حس میکنیم چرا؟ محبت مادر در درون فرزند پدیده نا خود آگاه است که انسان قادر به درک آن نیست. فقط میتواند احساس کند و بس. مادر است که هستی اش را برای آرامش اولادش فدا میکند، شبهها نمیخوابد تا طفلش آرام بخوابد و نمیگذارد از سرمای زمستان به لرזה و از ګرمای تابستان بیتاب ګردد. پس آیا میدانید مادر کیست؟ مادر هدیه بینظیر الهی است که اگر دنیا را هم فدایش کنیم باز هم نمیتوانیم به زره زره زحماتش جوابگو باشیم. آغوش مادر آرامتین و راحت ترین جایی است برای فرزندش که بهشت را نمیتوان به آن مقایسه کرد. آیا فکر میکنید وقتی انسان نیک بختی در بهشت بربن باشد همان لذت آغوش مادر را خواهد یافت؟ بهشت که آزوی دیرینه مسلمانان است با آن همه زیبایی هایش، تراوت و سرسیزی ها یش، سهولت های بی نهایتش نمیتواند به کمترین مقام والای آغوش مادر جایابد.

ارسالی: قدسیه

گفته های مشاهیر جهان در مورد علم

آنتونی جی. دی آنجلو

اشتیاق تان را برای یادگیری توسعه دهید، تا هرگز در راه رشد و تعالی متوقف نشوید.

لوسیپوس آنائوس سنکا

تا زمانی که زندگی می کنید، یاد بگیرید که چگونه زندگی کنید.

ویکتور هوگو

هر کس درب مدرسه ای را باز کند، درب زندانی را بسته است.

ارسطو

ریشه های آموزش تلخ، اما میوه هایش شیرین است.

پوپلیوس سیرروس

نادان کسی است که آموزش را حقیر بشمارد.

بنجامین دیسرایلی

دیدن زیاد، درد و رنج زیاد و مطالعه زیاد سه ستون یادگیری هستند.

تئودور روزولت

آموزش انسان ها بدون اصول اخلاقی، تهدیدی برای جامعه است.

افلاطون

دانشی که همراه با اجراء کسب شود در ذهن نمی ماند.

ارسطو

به همان اندازه که زنده از مرده متفاوت است، تحصیل کرده از بی سواد متفاوت است.

طوری زندگی کنید که انگار فردا قرار است بمیرید و طوری یاد بگیرید که انگار برای همیشه زنده خواهید ماند. ماهاتما گاندی

ویلیام هزلت

تعصب فرزند جهل است.

زیبایی یادگیری در این است که کسی نمی تواند آن را از شما دور کند.

ارسالی: محمد عباس

گل آغا احمدی وردگ

دوكتور خدايداد بشرمل د پوهنې یو ديرشم وزير

دوکتور خدايداد بشرمل د ۱۳۶۸ خنه تر ۱۳۶۹ هجري لمريز کال پوري د افغانستان د پوهنې د وزير په توګه دنده اجرا کړي ده. بشاغلي خدايداد بشرمل په ۱۳۲۴ کال د لغمان په ولايت کې زيرې بدلي دی او د خپل عمر

۴۵ کاله یې د افغانستان د حکومت په بېلابېلوا رسمي دندو کې په خدمت تیرکړي دی. دوکتور بشرمل خپلې لوړمنې زده کړي په لغمان او شانوي زده کړي په کابل کې سر ته رسولې، وروسته یې د

ننګه هار د طب په اسستيوت کې لوړ تحصیلات کړي او په ۱۳۴۸ کال له نومورې تحصیلي موسيسي خخه فارغ شوی دی. خدايداد بشرمل همدارنګه په ۱۳۴۹ او ۱۳۵۳ کال کې د

امریکا د متحده ایالاتو د تکساس په پوهنتون او سمارتین روغنټون کې د ماستری تر درجې پورې لوړې او تخصصي زده کړي سر ته رسولې دی. د پوهنې په وزارت سربېره بشاغلي

خدايداد بشرمل په پولند کې د افغانستان د سفير، د وطن ګوند د پوهنې او عامې روغتیا خانګې د مشر، د

بهنیو چارو د وزارت د معین او د لوپدیع زون لپاره د افغانستان دولت د مسوول په توګه دندې اجرا کړي دی. نومورې له ۱۳۷۰ کال پوري د ملګرو ملتونو په مقر نیویارک کې د افغانستان د دایمي

استازې په توګه دنده سر ته رسولې ده.

به اين تمكين

به اين تمكين که ساقې باده در پیمانه میریزد رسد تا دور ما دیوار این میخانه میریزد

گرفتی چون پې مجnoon ز رسواي مرنج ایدل که دائم سنگ طفالان بر سر دیوانه میریزد

بیاد شمع رخسار که میسوزد دل زارم که امشب بر سرم از هر طرف پروانه میریزد

زیخا ګر بیرون آرد ز دل آه پشیمانی زپای یوسف زندانیش زولانه میریزد

شود هر کس به کوه عشق بازی پیرو فرهاد بروز جان فشانی خون خود مردانه میریزد

رسانی بر من ای مشاط تا زنار خود سازم زلف یار هر تاری که وقت شانه میریزد

اگر سیم و زر عالم بدست عشقی افتد شب دعوت به پیش پای آن جانانه میریزد

ارسالی: حمید

د اور شغلې

د جنګونو په دوزخ کې، جتنی افغانان وسول

د بارو تو سرولمبو کې، سپین د سولې مرغان وسول

خزان اوږ په بهار بل کړ، د ژوندون ګلونه چ شول اواره نغمې ایرې شوې، مهاجر بلبلان وسول

د بارو تو شامارانو، اسو پلکو کې لمبې پوکړی د جونګو ډیوپی مړې شوې، د رهنا بتنګان وسول

قافلې ستړې ستمانه، د ژوندون په پېچ وخم کې لارې پې په سکرتوپ، د ټولې هیلې هدیرې شوې

هر ارمان شو ژوپل، ژوپل، دیرې هیلې هدیرې شوې د رزو اوښکو ډیوو کې د سرو وینو ګلان وسول

د مودو مودو یارانو، یو دبل دیدن ونې کړ دوصال په تمه تمه، په لمبو د هجران وسول

د زړه کې په وچه پروت دی، دوصال سمندر خه شو دسره وینو سره ګو هرېپی، بس په ياد د جانان وسول

زماني له خوبه پاڅه، دوجдан غرونه اوږه دغه کوم عدل انصاف دی، چې حقوق دانسان وسول

رالیپونکی: عزیز

غزل

جانا به جان رسید ز عشق تو کار ما

دردا که نیستت خبر از روزگار ما

در کار تو ز دست زمانه غمی شدم

ای چون زمانه بد، نظری کن به کار ما

بر آسمان رسد ز فراق تو هر شبی

فریاد و نالههای دل زار زار ما

دردا و حسرتا که به جز بار غم نماند

با ما به یادگاری از آن روزگار ما

بودیم بر کنار ز تیمار روزگار

تا داشت روزگار ترا در کنار ما

آن شد که غمگسار غم ما تو بوده ای

امروز نیست جز غم تو غمگسار ما

آرې به اختیار دل انوری نبود

دست قضایا بیست در اختیار ما

ارسالی: شعیب ورسجي

د هیواد ۹ ولایتونو ته خلورنیم میلیونه ټوکه کتابونه رسیدلی دی

نمیروزولایتونو ته خلورنیم میلیون ټوکه کتابونه رسیدلی دی. د شراتو او اطلاعاتو ریس بنساغلی پوهنیار محمد کبیر حمل په وینا ډیر ژر به پکتیا، پکتیکا، فاریاب، دایکندي، بامیان، او نورستان ولایتونو ته دری نیم میلیون ټوکه کتابونه ورسیری د پوهنی وزارت ټخنه خلاصون پیدا کړي چې د دغه

کې د خپله لامل امنیتي ستونزې په هڅو په لپ کې په تیرو خلورو میاشتو کې غزنی، زابل، ارزگان، کندھار، هرات، بادغیس، غور، فراه، او

د پوهنې وزیر د خواشینی پیغام

درنې کورنۍ ته چېل د ژوري خواخوردی مراتب خرگندوم او د لوی خدای (ج) له درباره شهید محمد عظیم ته فردوس جنت او کورنۍ ته پې د جمیل صبر غوبنته کوم دغه راز له امنیتی خواکونو خڅه په کلکه غواړم چې د دغه جنایت عاملان ونیسي او د قانون منګلوته یې وسپاري.

په چېرې خواشینی سره مې خبر ترلاسه کړ، چې د پوهنې وزارت د اطلاعاتو او نشراتو د ریاست ریس محترم پوهنیار محمد کبیر حمل مشر ورور محمد عظیم په لوګر ولايت کې په شهادت رسپڈلی دی. (انسا الله و انا اليه راجعون) زه د پوهنې وزارت د رهبری په استازیتوب بنساغلی حمل او د هغه

بقيه صفحه دوم

نقش خانواده در ۰۰۰

ارتباط جمعی، گروه همسالان و..... همگان، محیط روانی شاگردان، انگیزش، ویژگی های شخصیتی، توانایی و معلومات گذشته، انتظارات معلم و مکتب، ... که هر کدام از عوامل ذکر شده می تواند تضمین کننده سلامت و موجبات رشد و ترقی فرد باشد و هم زمینه را در جهت گرایش به ارتکاب جرم و جنایت را فراهم کند. خانواده منبع اصلی انتقال مهارت های اساسی، رفتارها، عادات ها و میراث فرهنگی به فرزندان است. در حقیقت آینده و تقدير کودکان بستگی به شرایط و

طرز عمل خانواده ها دارد. فقیر و غنی، تحصیل کرده و بیساد، مذهبی و غیر مذهبی بودن خانواده و خیلی از مسائل دیگر در شخصیت کودکان تأثیر می گذارد. کودکی که در خانواده فقیر پرورش می یابد، همواره در عدم اطمینان خاطر و احساس حقارت رشد می کند. تعلق داشتن به یک خانواده ثروتمند، رضایت خاطر کودک را در کسب شهرت اجتماعی بیمه می کند، در صورتی که تعلق به یک خانواده فقیر به طور قطع شهرت اجتماعی باینی را برای کودک در بر خواهد داشت.

غفرانی

وضعیت معارف افغانستان در بیرون مرز (کویته - پاکستان)

وزارت جلیله معارف اعم از طبیعت نصاب تعليمی کشور، تعطیلات بربمنای روزهای ملی و تقویم جمهوری اسلامی افغانستان فعالیت می دارند. مدیران مکاتب درسالهای جدید کوشیده اند بالاستخدام معلمان مسلکی بادرجه تحصیلات عالی، دکتورا، ماستری، لیسانس، و ۱۴ پاس وايجادلابراتوارها و کتابخانه ها در داخل مکاتب، قسمتی از نیازمندی هارا مرفوع و بر طرف سازند امام شکلات و نبود کتب همچنان به قوت خود باقی می باشد. از عمدۀ مسایل که پروسه تعلیم و تربیه در بیرون مرز مخصوصاً شهر کویته را میتواند به چالش بکشد. کرایه ساختمان مکاتب، معاش معلمین است که از فیس ماهوار شاگردان پرداخته میشود و بنابراین در وزارت معارف راجستر و ثبت نشده اند، بنا به عدم دریافت و ارایه امتیازات لازم، مسلکی در این مکاتب جلب و جذب نمی گردد لذا کیفیت تعلیم و تربیه درین مکاتب پائین مانده است، نبود پالیسی برای مکاتب خارج از کشور به خصوص برای مهاجرین افغان مقیم پاکستان و ایران باعث شده است تا این نوع مکاتب بطور سلیقه بی وغیر هماهنگ اداره گردد که در بسا مواردی در اختیار سیاستها و پالیسی های کشورهای میزبان قرار گرفته، مهاجرین با فرهنگ ها و زبانهای مختلف در کشورهای همسایه تحت تعلیم و تربیه قرار می گیرند. در نتیجه زبان و فرهنگ ملی، حس وطن دوستی کمرنگ می گردد، فقدان پرچم ملی و سرود ملی در محوطه و اداره مکاتب، فقدان و نداشتن وسیله ترانسپورتی برای نظارت، کنترول، جمع آوری معلومات و احصائیه، توزیع کتب درسی و مواد مدد آموزشی و ارتباطات بین مکاتب و نمایندگی معارف، نبود بودجه نظارت، کنترول، جمع آوری اطلاعات و احصائیه، عدم همکاری «قمات کشورهای میزبان جهت انتقال و توزیع کتب درسی (چاپ جدید)، فقدان یک تربیبیون و یا نشرات چاپی برای (الای قلای فرهنگ ملی و روحيه همگرای ملی) مشکلات است که آینده اتباع و جوانان کشور را زیر سوال می برد.

مستولی بودن فقر و نبود زمینه کار برای مهاجرین باعث گردیده تا اکثر اطفال و کودکان از پرسه تعلیم و تربیه دور بماند. مدیران و مسئولین مکاتب در کویته از آنجاییکه مواد مدد آموزشی و دیگر لوازمات اولیه ارتقای دریافت معلمین را از سوی دولت و دیگر نهادهای زیر بسط دریافت دست اند مجبور شده تا خود شان کورس های ارتقای از طریق ملحوظه برگزار نمایند، تا کمبودهای مهارت ها و داشتن شیوه های تدریس را مرفوع نمایند. بیشتر برنامه های کورس ها ارتقای طریقیت، روی مسایل چون اصول تعلیم و تربیه، شیوه های تدریس، ساختار وزارت معارف دست اورده ای قبل ملاحظه ها و چشمگیر داشته است. فراغت ده ها هزار شاگرد و محصل طی چند سال گذشته از مراکز آموزشی کشور بدون تردید در کاهش بیسادی و گسترش تعلیم در کشور مؤثربوده است. از آنجاییکه انکشاف متوازن معارف در صدر برنامه های دولت وحدت ملی قرار داشته است لازم پنداشته می شود فعالیت های معارف و مکاتب برون مرزی در شهر کویته - بلوچستان مورد بحث و ارزیابی قرار گیرد. در قدم نخست باید یادآور شد و بخود بالید که مکاتب افغانستان، راه حل های گوشی به کمک برنامه های ورزشی تا لکن های زبانی و رفتاری شاگردان بر طرف شود، افغانستان و مطابق به قوانین ولایح